

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspundenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in relasch federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validad legala.

Lescha federala davart il dretg penal per giuvenils (Dretg penal per giuvenils, DPG)

dals 20 da zercladur 2003 (versiun dal 1. da schaner 2016)

Attenziun: Las midadas per ils 1.7.2016 n'èn betg anc integradas.

Attenziun: Las midadas per ils 1.1.2018 n'èn betg anc integradas.

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra, sa basond sin l'artitgel 123 da la Constituziun federala¹, suenter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 21 da settember 1998², concluda:

1. chapitel Principis e champ d'applicaziun

Art. 1 Object e relaziun cun il Cudesch penal

¹ Questa lescha:

- a. regla las sancziuns che vegnan applitgadas envers persunas che han commess in malfatg chastiabel tenor il Cudesch penal (CP)³ u tenor in'otra lescha federala, avant ch'ellas avevan cumpleni il 18avel onn da vegliadetgna;
- b.⁴ ...

² En cumplettaziun da questa lescha èn las suandantas disposiziuns dal CP applitgables tenor il senn:

- a. ils artitgels 1–33 (champ d'applicaziun e chastiabladad), cun excepziun da l'artitgel 20 (responsabladad penala dubiusa);
- b. ils artitgels 47, 48 e 51 (fixaziun dal chasti);

CULF 2006 3545

¹ CS 101

² Fegl uffizial federal 1999 1979

³ CS 311.0

⁴ Aboli tras la cifra 1 da l'aggiunta tar la Procedura penala per giuvenils dals 20 da mars 2009, en vigor dapi il 1. da schaner 2011 (CULF 2010 1573; Fegl uffizial federal 2006 1085, 2008 3121)

- c. l'artitgel 56 alineas 2, 5 e 6 sco er l'artitgel 56a (princips en connex cun mesiras);
- d. ils artitgels 69–73 (confiscaziun ed utilisaziun a favur dal donnegià);
- e. l'artitgel 74 (princips d'execuziun);
- f. l'artitgel 83 (salari);
- g. l'artitgel 84 (relaziuns cun il mund exteriur);
- h. l'artitgel 85 (controllas e perquisiziuns);
- i. l'artitgel 92 (interrupziun da l'execuziun);
- ibis,⁵ l'artitgel 92a (dretg d'infurmaziun);
- j.⁶ ils artitgels 98, 99 alinea 2, 100 sco er 101 alineas 1 literas a–d, 2 e 3 (surannaziun);
- k.⁷ ils artitgels 103, 104 e 105 alinea 2 (surpassaments);
- l. l'artitgel 110 (noziuns);
- m. ils artitgels 111–332 (segund cudesch: disposiziuns spezialas);
- n.⁸ ils artitgels 333–392 (terz cudesch: introducziun ed applicaziun da la lescha), cun excepziun dals artitgels 380 (custs), 387 alinea 1 litera d e 2 (disposiziuns complementaras dal Cussegl federal) e 388 alinea 3 (execuziun da senzenzas anteriuras);
- o. la cifra 3 da las disposiziuns transitoricas da la midada dals 13 da december 2002⁹ (register penal).

³ Applitgond questas disposiziuns dal CP ston vegnir observads ils princips tenor l'artitgel 2, e la vegliadetgna ed il stadi da svilup dal giuvenil ston vegnir resguardads a sia favur.

Art. 2 Principi

¹ Decisivas per l'applicaziun da questa lescha èn la protecziun e l'educaziun dal giuvenil.

² A las relaziuns da vita e da famiglia dal giuvenil sco er al svilup da sia personalitad sto vegnir dada atenziun particulara.

⁵ Integrà tras la cifra I 2 da la LF dals 26 da settember 2014 davart il dretg da la victima da survegnir infurmaziuns, en vigur dapi il 1. da schaner 2016 (CULF **2015** 1623; Fegl uffizial federal **2014** 889 913)

⁶ Versiun tenor la cifra I 2 da la LF dals 15 da zercladur 2012 (nunsurannaziun da malfatgs sexuals e pornografics cunter uffants avant la pubertad), en vigur dapi il 1. da schaner 2013 (CULF **2012** 5951; Fegl uffizial federal **2011** 5977)

⁷ CULF **2009** 6103

⁸ Versiun tenor la cifra 1 da l'aggiunta tar la Procedura penala per giuvenils dals 20 da mars 2009, en vigur dapi il 1. da schaner 2011 (CULF **2010** 1573; Fegl uffizial federal **2006** 1085, **2008** 3121)

⁹ CS **311.0** a la fin

Art. 3 Champ d'applicaziun persunal

¹ Questa lescha vala per persunas che han commess in malfatg chastabel tranter il 10avel ed il 18avel onn da vegliadetgna cumpleni.

² Sch'i ston vegnir giuditgads il medem mument in malfatg commess avant ed in suenter la cumplenida dal 18avel onn da vegliadetgna, è applitgabel mo il CP¹⁰ areguard ils chastis. Quai vala er per il chastis supplementar (art. 49 al. 2 CP) che sto vegnir pronunzià per in malfatg commess avant la cumplenida dal 18avel onn da vegliadetgna. Sch'il delinquent dovra ina mesira, sto vegnir ordinada, tenor il CP u tenor questa lescha, quella mesira ch'è necessaria tenor las circumstanzas. Sch'ina procedura è vegnida introducida cunter giuvenils avant ch'il malfatg commess suenter la cumplenida dal 18avel onn da vegliadetgna è vegni enconuschent, resta applitgabla questa procedura. Cas cuntrari è applitgabla la procedura cunter persunas creschidas.

Art. 4 Malfatgs commess avant il 10avel onn da vegliadetgna

Sche l'autorità competenta constatescha en il decurs d'ina procedura ch'in malfatg è vegni commess d'in uffant da main che 10 onns, infurmescha ella ils represchentants legals da l'uffant. Sch'i dat indizis che l'uffant dovria agid spezial, sto er vegnir infurmada l'autorità tutelara¹¹ u il post spezialisà per l'agid a la giuventetgna designà tenor il dretg chantunal.

2. chapitel Inquisiziun**Art. 5** Ordinaziun preventiva da mesiras da protecziun

Durant l'inquisiziun po l'autorità competenta ordinar preventivamain las mesiras da protecziun tenor ils artitgels 12–15.

Art. 6–8¹²**Art. 9** Scleriment da las relaziuns persunalas, observaziun ed expertisa

¹ Uschenavant che quai è necessari per decider davart l'ordinaziun d'ina mesira da protecziun u d'in chastis, sclerescha l'autorità competenta las relaziuns persunalas dal giuvenil, en spezial areguard la famiglia, l'educaziun, la scola e la professiun. Per quest intent po ella er ordinar in'observaziun ambulanta u staziunara.

¹⁰ CS 311.0

¹¹ Dapi l'entrada en vigur da la LF dals 19 da december 2008 (protecziun da creschids, dretg da persunas e dretg dals uffants; CULF 2011 725) il 1. da schaner 2013: autorità per la protecziun d'uffants

¹² Aboli tras la cifra 1 da l'aggiunta tar la Procedura penala per giuvenils dals 20 da mars 2009, en vigur dapi il 1. da schaner 2011 (CULF 2010 1573; Fegl uffizial federal 2006 1085, 2008 3121)

² L'incumbensa da far il scleriment po vegnir surdada ad ina persuna u ad in post che garantescha ina realisaziun professiunala.

³ Sch'i dat motivs serius da dubitar da la sanadad fisica u psichica dal giuvenil u sch'i para inditgà da plazzar il giuvenil en ina instituziun averta per tractar in disturbi psichic u d'al plazzar en ina instituziun serrada, ordinescha l'autorità cumpetenta in'expertisa medicinala u psicologica.

3. chapitel Mesiras da protecziun e chastis

1. secziun Premissas generalas

Art. 10 Ordinaziun da mesiras da protecziun

¹ Sch'il giuvenil ha commess in malfatg chastibel e sch'il scleriment mussa ch'el dovra in sustegn educativ u in tractament therapeutic spezial, ordinescha l'autorità giuditganta las mesiras da protecziun necessarias tenor las circumstanzas, independentamain dal fatg, sch'il giuvenil ha agì culpaivlamain.

² Sch'il giuvenil n'ha betg ina dimora ordinaria en Svizra, po l'autorità giuditganta desister d'ordinar ina mesira da protecziun.

Art. 11 Ordinaziun da chastis

¹ Sch'il giuvenil ha agì culpaivlamain, pronunzia l'autorità giuditganta in chastis, e quai ubain per complettar la mesira da protecziun ubain sco unica consequenza giuridica. L'artigel 21 davart la liberaziun dal chastis resta resalvà.

² Culpaivlamain po agir mo il giuvenil ch'è abel da chapir la malgiustia da ses malfatg e d'agir sin fundament da questa chapientscha.

2. secziun Mesiras da protecziun

Art. 12 Surveglianza

¹ Sch'igl è previsibel ch'ils titulars da la tgira genituriala u ils geniturs da tgira prendian las mesiras necessarias per garantir in sustegn educativ u in tractament therapeutic adattà dal giuvenil, designescha l'autorità giuditganta ina persuna u in post adattà che ha il dretg da prender invista e da survegnir las infurmaziuns necessarias. L'autorità giuditganta po dar directives als geniturs.

² Sch'il giuvenil è sut avugà, na dastga vegnir ordinada nagina surveglianza.

³ Suentar ch'il giuvenil è daventà maioren¹³, po la surveglianza vegnir ordinada mo cun ses consentiment.

¹³ Questa adattaziun na concerna betg il text rumantsch

Art. 13 Assistenza persunala

¹ Sch'ina surveglianza tenor l'artitgel 12 na basta betg, designescha l'autorità giuditganta ina persuna adattada che sustegna ils geniturs en lur incumbensa d'educaziun e che assista persunalmain il giuvenil.

² A la persuna ch'è incumbensada cun l'assistenza po l'autorità giuditganta surdar tschertas competenzas areguard l'educaziun, il tractament e la scolaziun dal giuvenil e restrenscher correspondentamain la tgira geniturala. En divergenza da l'artitgel 323 alinea 1 dal Cudesch civil (CCS)¹⁴ po l'autorità giuditganta surdar a questa persuna er l'administraziun da las entradas da gudogn dal giuvenil.

³ Sch'il giuvenil è sut avugà, na dastga vegnir ordinada nagina assistenza persunala.

⁴ Suenter ch'il giuvenil è daventà maioren¹⁵, po l'assistenza persunala vegnir ordinada mo cun ses consentiment.

Art. 14 Tractament ambulat

¹ Sch'il giuvenil patescha da disturbis psichics, sch'il svilup da sia personalità è disturbà grevamain u sch'el è dependent da drogas u patescha d'ina autra dependenza, po l'autorità giuditganta ordinar ch'el vegnia tractà en moda ambulanta.

² Il tractament ambulat po vegnir collià cun la surveglianza (art. 12) u cun l'assistenza persunala (art. 13) u cun il piazzament en ina instituziun d'educaziun (art. 15 al. 1).

Art. 15 Piazzament
a. Cuntegn e premissas

¹ Sche l'educaziun u il tractament necessari dal giuvenil na po betg vegnir garanti autramain, ordinescha l'autorità giuditganta il piazzament. Il giuvenil vegn piazzà en spezial tar persunas privatas u en instituziuns d'educaziun u da tractament ch'èn en cas da prestar l'agid educativ e terapeutich necessari.

² L'autorità giuditganta dastga ordinar il piazzament en ina instituziun serrada mo, sche:

- a. quai è inevitabel per la protecziun persunala u per il tractament dal disturbi psichic dal giuvenil; u
- b. quai è necessari per evitar ch'il giuvenil pericliteschia grevamain terzas persunas.

³ Avant che piazzar il giuvenil en ina instituziun averta per tractar in disturbi psichic u avant che al piazzar en ina instituziun serrada, ordinescha l'autorità giuditganta in'expertisa medicinala u psicologica, nun che quella saja gia vegnida fatga sin basa da l'artitgel 9 alinea 3.

¹⁴ CS 210

¹⁵ Questa adattaziun na concerna betg il text rumantsch

⁴ Sch'il giuvenil è sut avugà, communitgescha l'autorità giuditganta a l'autorità tutelara¹⁶ ch'ella haja ordinà in plazzament.

Art. 16 b. Execuziun

¹ Per la durada dal plazzament regla l'autorità executiva l'exercizi dal dretg dals geniturs u da terzas persunas da tgirar relaziuns persunalas cun il giuvenil tenor ils artitgels 273 ss. CCS¹⁷.

² En l'execuziun d'ina mesira disciplinara dastga il giuvenil vegnir separà excepziunalmain dals auters giuvenils, ma betg pli ditg che 7 dis senza interrupziun.

³ Sch'il giuvenil ha cumpleni il 17avel onn da vegliadetgna, po la mesira vegnir exequida u cuntinuada en ina instituziun per persunas giuvnas creschidas (art. 61 CP¹⁸).

⁴ L'execuziun da mesiras po vegnir surdada ad instituziuns privatas.¹⁹

Art. 16a²⁰ Scumond d'actività, scumond da contact e d'areal

¹ L'autorità giuditganta po scumandar al giuvenil da pratigar tschertas activitads professiunalas u tschertas activitads extraprofessiunalas organisadas, sch'ins sto temair ch'el fetschia abus da questas activitads per commetter delicts sexuals envers persunas minorennas u envers autras persunas cun in basegn da protecziun spezial.

² Sch'ins sto temair ch'il giuvenil commettia malfatgs en cas ch'el ha contact cun tschertas persunas u cun persunas d'ina tscherta gruppa, po l'autorità giuditganta scumandar al giuvenil d'entrar en contact cun questas persunas u da sa trategnair en tscherts lieus.

³ L'autorità executiva designescha ina persuna adattada che accumpogna il giuvenil durant il temp d'in scumond e che rapporta ad ella.

⁴ Per exequir il scumond tenor l'alinea 2 po l'autorità executiva applitgar apparats technics ch'èn fixads vi dal giuvenil. Quests apparats pon servir en spezial a localisar il giuvenil.

Art. 17 Disposiziuns cuminaivlas per l'execuziun da las mesiras

¹ L'autorità executiva fixescha, tgi che vegn incumbensà cun l'execuziun dal tractament ambulat e dal plazzament.

¹⁶ Dapi l'entrada en vigur da la LF dals 19 da december 2008 (protecziun da creschids, dretg da persunas e dretg dals uffants; CULF 2011 725) il 1. da schaner 2013: autorità per la protecziun d'uffants

¹⁷ CS 210

¹⁸ CS 311.0

¹⁹ Integrà tras la cifra 1 da l'aggiunta tar la Procedura penala per giuvenils dals 20 da mars 2009, en vigur dapi il 1. da schaner 2011 (CULF 2010 1573; Fegl uffizial federal 2006 1085, 2008 3121)

²⁰ Integrà tras la cifra I 3 da la LF dals 13 da december 2013 davart il scumond d'actività e davart il scumond da contact e d'areal, en vigur dapi il 1. da schaner 2015 (CULF 2014 2055; Fegl uffizial federal 2012 8819)

² Ella surveglia l'execuziun da tut las mesiras. Ella decretescha las directivas necessarias e fixescha, quant savens ch'i sto vegnir rapportà ad ella.

³ Exequind las mesiras stoi vegnir procurà ch'il giuvenil survegnia ina istruzziun ed ina scolaziun adequata.

Art. 18 Midada da las mesiras

¹ Sche las relaziuns èn sa midadas, po ina mesira vegnir remplazzada tras in'otra. Sche la nova mesira è pli severa, è l'autorità giuditganta cumpetenta per pronunziar quella.

² Ina midada da las mesiras po vegnir dumandada dal giuvenil u da ses represchentants legals.

Art. 19 Terminaziun da las mesiras

¹ L'autorità executiva examinescha annualmain, sche e cur che la mesira po vegnir abolida. Ella abolescha la mesira, sche ses intent è cuntanschi u sch'igl è cler ch'ella n'ha pli nagins effects educativs u terapeutics.

² Tut las mesiras fineschan cun la cumplenida dal 22avel onn da vegliadetgna.

³ Sche la terminaziun d'ina mesira da protecziun è colliada cun dischavantatgs gravants per la persuna pertutgada sezza u per la segirezza da terzas personas e sche quests dischavantatgs na pon betg vegnir evitads autramain, dumonda l'autorità executiva a temp l'ordinaziun da mesiras tutelaras²¹ adattadas.

⁴ Sche l'aboliziun d'in scumond tenor l'artitgel 16a signifitga dischavantatgs gravants per la segirezza da terzas personas, dumonda l'autorità executiva a temp la dretgira al domicil dal giuvenil d'examinar, sche las premissas per in scumond tenor ils artitgels 67 u 67b CP²² èn ademplidas. Sche quai è il cas, vegn ordinà in scumond tenor il dretg da la protecziun da creschids. Sche las premissas per in scumond tenor l'artitgel 67 alineas 3 u 4 CP èn ademplidas, fixescha la dretgira in termin tranter 1 e 10 onns.²³

Art. 20 Collavuraziun tranter l'autorità civila e l'autorità penala per giuvenils

¹ L'autorità penala per giuvenils po:

- a. dumandar l'autorità civila d'ordinar, midar u abolir mesiras, per las qualas ella n'è betg cumpetenta;

²¹ Dapi l'entrada en vigur da la LF dals 19 da december 2008 (protecziun da creschids, dretg da personas e dretg dals uffants; CULF 2011 725) il 1. da schaner 2013: mesiras per la protecziun da l'uffant

²² CS 311.0

²³ Integrà tras la cifra I 3 da la LF dals 13 da december 2013 davart il scumond d'actività e davart il scumond da contact e d'areal, en vigur dapi il 1. da schaner 2015 (CULF 2014 2055; Fegl uffizial federal 2012 8819)

- b. suttametter propostas per l'elecziun d'in avugà u dumandar da midar il represchentant legal.

² L'autorità penal per giuvenils po surdar a l'autorità civila la cumpetenzza d'ordinar mesiras da protecziun, sche motivs impurtants giustifitgeschan quai, en spezial sche:

- a. i ston er vegnir prendidas mesiras per fragliuns che n'han commess nagins malfatgs;
- b. i para dad esser necessari da cuntinuar cun mesiras civilas ordinadas pli baud;
- c. ina procedura per la privaziun da la tgira genituriala è vegnida introducida.

³ Sche l'autorità civila desista d'ordinar senza mesiras en l'interess d'in proceder unitar, po ella dumandar l'autorità penal per giuvenils da decretar, midar u abolir mesiras da protecziun tenor ils artitgels 10 e 12–19.

⁴ L'autorità civila e l'autorità penal per giuvenils communitgeschan ina a l'atra lur decisiuns.

3. secziun Chastis

Art. 21 Liberaziun dal chasti

¹ L'autorità giuditganta desista da pronunziar in chasti, sche:

- a. il chasti periclitass la finamira d'ina mesira da protecziun ch'è vegnida ordinada pli baud u che vegn ordinada en la procedura currenta;
- b. la culpa dal giuvenil e las consequenzas dal malfatg èn pitschnas;
- c. il giuvenil ha reparà il donn tant sco pussaivel tras ina prestaziun persunala u ha fatg in sforz spezial per cumpensar la malgiustia ch'el ha chaschunà, premiss che mo ina reprimanda tenor l'artitgel 22 vegnia en dumonda sco chasti e che la persecuziun penal saja mo d'in pitschen interess per la publicità e per il donnegià;
- d. il giuvenil è pertutgà uschè fitg da las consequenzas directas da ses malfatg ch'in chasti na fiss betg adequat;
- e. il giuvenil è gia vegni chastià suffizientamain pervia da ses malfatg dals geniturs, d'alturas persunas responsablas per l'educaziun u da terzas persunas; u
- f. igl è passà relativamain bler temp dapi il malfatg, il giuvenil è sa cumportà bain dapi lura e l'interess da la publicità e dal donnegià vi da la persecuziun penal è minim.

² D'in chasti poi plinavant vegnir desisti, sch'il stadi ester, nua ch'il giuvenil ha sia dimora ordinaria, ha gia instradà ina procedura u è sa declarà pront d'instradar ina tala pervia dal malfatg dal giuvenil.

3 ...24

Art. 22 Reprimanda

¹ L'autorità giudicante dichiara ch'il giuvenil saja culpaivel e pronunzia ina reprimanda, sche quai basta previsiblamain d'impedir ch'il giuvenil commetta ulteriurs malfatgs. La reprimanda consista d'ina dischapprovaziun formala dal malfatg.

² Supplementarmain po l'autorità giudicante imponer al giuvenil in temp d'emprova da 6 mais fin 2 onns e dar directivas en quest connex. Sch'il giuvenil commetta culpaivlamain in malfatg chastiabel durant il temp d'emprova u sch'el n'observa betg las directivas, po l'autorità giudicante desister d'ina reprimanda e pronunziar in auter chasti.

Art. 23 Prestaziun persunala

¹ Il giuvenil po vegnir obligà da furnir ina prestaziun persunala a favur d'instituziuns socialas, d'ovras d'interess public, da persunas basegnusas u dal donnegià, sche tals dattan lur consentiment. La prestaziun sto correspunder a la vegliadetgna ed a las abilitads dal giuvenil. Ella na vegn betg indemnisada.

² Sco prestaziun persunala po er vegnir ordinada ina participaziun a curs u ad occurrenz sumegliantas.

³ La prestaziun persunala dura maximalmain 10 dis. Per giuvenils che han commess in crim u in delict e che avevan cumpleni il 15avel onn da vegliadetgna il mument ch'els han commess il malfatg, po la prestaziun persunala vegnir ordinada fin ad ina durada da 3 mais e vegnir colliada cun l'obligaziun da sa strategnair en in tschert lieu.

⁴ Sche la prestaziun na vegn betg furnida entaifer il termin fixà u sch'ella è manglusa, admonescha l'autorità executiva il giuvenil fixond in ultim termin.

⁵ Sche l'admoniziun n'ha nagin success e sch'il giuvenil n'ha betg cumpleni il 15avel onn da vegliadetgna il mument ch'el ha commess il malfatg, po el vegnir obligà da furnir la prestaziun sut la surveglianza directa da l'autorità executiva u d'ina persuna designada da tala.

⁶ Sche l'admoniziun n'ha nagin success e sch'il giuvenil ha cumpleni il 15avel onn da vegliadetgna il mument ch'el ha commess il malfatg, transformma l'autorità giudicante:

- a. ina prestaziun da fin 10 dis en ina multa;
- b. ina prestaziun da passa 10 dis en ina multa u en ina detenziun; la detenziun na dastga betg durar pli ditg che la prestaziun transformada.

²⁴ Aboli tras la cifra 1 da l'aggiunta tar la Procedura penala per giuvenils dals 20 da mars 2009, en vigur dapi il 1. da schaner 2011 (CULF 2010 1573; Fegl uffizial federal 2006 1085, 2008 3121)

Art. 24 Multa

¹ Il giuvenil che ha cumpleni il 15avel onn da vegliadetgna il mument ch'el ha commess il malfatg, po vegnir chastia cun ina multa. Quella importa maximalmain 2000 francs. Ella sto vegnir fixada resguardond las relaziuns persunalas dal giuvenil.

² L'autorità executiva fixescha il termin da pajament; ella po conceder prolongaziuns dal termin e pajaments en ratas.

³ Sin dumonda dal giuvenil po l'autorità executiva transformar la multa dal tuttafatg u per part en ina prestaziun persunala, nun che la multa saja vegnida pronunziada empè d'ina prestaziun persunala betg furnida.

⁴ Sche las relaziuns decisivas per fixar la multa èn daventadas mendras dapi la sentenza, senza ch'il giuvenil saja la culpa, po l'autorità giuditganta reducir la multa.

⁵ Sch'il giuvenil na paja betg la multa entaifer il termin fixà, la transforma l'autorità giuditganta en ina detenziun da fin 30 dis. La transformaziun è esclusa, sch'il giuvenil è insolvent, senza ch'el saja sez la culpa.

Art. 25 Detenziun

a. Cuntegn e premissas

¹ Il giuvenil che ha commess in crim u in delict suenter ch'el ha cumpleni il 15avel onn da vegliadetgna, po vegnir chastia cun ina detenziun dad 1 di fin 1 onn.

² Il giuvenil che ha cumpleni il 16avel onn da vegliadetgna il mument ch'el ha commess il malfatg, vegn chastia cun ina detenziun da fin 4 onns, sch'el:

- a. ha commess in crim, per il qual il dretg applitgabel per personas creschidas prevesa in chastia da detenziun d'almain 3 onns;
- b. ha commess in malfatg tenor ils artitgels 122, 140 cifra 3 u 184 CP²⁵ ed ha agì cun particularmain paucs scrupels, en spezial sch'il motiv dal giuvenil, l'intent dal malfatg u la maniera co ch'el l'ha commess, mussan ina mentalità spezialmain condannabla.

Art. 26 b. Transformaziun en prestaziun persunala

Sin dumonda dal giuvenil po l'autorità giuditganta transformar ina detenziun da fin 3 mais en ina prestaziun persunala da medema durada, nun che la detenziun saja vegnida pronunziada empè da prestaziuns persunalas betg furnidas. La transformaziun po vegnir ordinada immediatamain per l'entira durada da la detenziun u posteriuramain per il rest da tala.

Art. 27 c. Execuziun

¹ La detenziun da fin 1 onn po vegnir exequida en furma da la mesa-praschunia (art. 77b CP²⁶). La detenziun da fin 1 mais po vegnir exequida ubain a dis (art. 79 al. 2 CP) ubain en furma da la mesa-praschunia.

²⁵ CS 311.0

²⁶ CS 311.0

² La detenziun sto vegnir exequida en ina instituziun per giuvenils, nua che mintga giuvenil survegn in sustegn educativ tenor sia personalitad e vegn en spezial preparà per l'integraziun sociala suenter la relaschada.

³ L'instituziun sto esser adattada per promover il svilup da la personalitad dal giuvenil. Sch'i n'è betg pussaivel dad ir a scola, da far in emprendissadi u dad ir a lavurar ordaifer l'instituziun, sto il giuvenil avair la pussaivladad en l'instituziun sezza da cumenzar, cuntinuar u terminar ina scolaziun u in'activitad da gudogn.

⁴ In tractament therapeutic sto vegnir garantì, sch'il giuvenil ha basegn d'in tal ed è er disponibil per in tal.

⁵ Sche la detenziun dura pli ditg che 1 mais, vegn il giuvenil accumpagnà d'ina persuna adattada ch'è independenta da l'instituziun e che gida il giuvenil a far valair ses interess.

⁶ L'execuziun da chastis po vegnir surdada ad instituziuns privatas.²⁷

Art. 28 Relaschada cundiziunada or da la detenziun
a. Concessiun

¹ Sch'il giuvenil ha expià la mesadad, almain dentant 2 emnas da la detenziun, al po l'autorità executiva relaschar cundiziunadamain, nun ch'ins stoppia temair ch'el commettia ulteriurs crims u delicts.

² L'autorità executiva examinescha d'uffizi, sch'il giuvenil po vegnir relaschà cundiziunadamain. Per quest intent dumonda ella mintgamai in rapport da la direcziun da l'instituziun sco er da la persuna che accumpogna il giuvenil. Il giuvenil sto vegnir tadlà, sche l'autorità executiva ha l'intenziun da refusar la relaschada cundiziunada.

³ Sche la detenziun è vegnida pronunziada tenor l'artitgel 25 alinea 2, decida l'autorità executiva suenter avair tadlà ina cumissiun tenor l'artitgel 62d alinea 2 CP²⁸.

⁴ Sche la relaschada cundiziunada vegn refusada, sto l'autorità cumpetenta examinar danovamain almain mintga mez onn, sche tala po vegnir concedida.

Art. 29 b. Temp d'emprova

¹ Al giuvenil relaschà cundiziunadamain impona l'autorità executiva in temp d'emprova d'ina durada che correspunda al chasti restant, almain dentant 6 mais e maximalmain 2 onns.

² Al giuvenil relaschà cundiziunadamain po l'autorità executiva dar directivas. Quellas concernan en spezial la participaziun ad occurrenzas dal temp liber, la

²⁷ Integrà tras la cifra 1 da l'aggiunta tar la Procedura penala per giuvenils dals 20 da mars 2009, en vigur dapi il 1. da schaner 2011 (CULF 2010 1573; Fegl uffizial federal 2006 1085, 2008 3121)

²⁸ CS 311.0

reparaziun dal donn, la frequentaziun da locals, il manar in vehichel a motor u l'abstinenza da substanzas che restrenschan il giudizi.

³ L'autorità executiva designescha ina persona adattada che accumpogna il giuvenil durant il temp d'emprova e che rapporta ad ella.

Art. 30 c. Success dal temp d'emprova

Sch'il giuvenil ch'è vegni relaschà cundiziunadamain sa cumprova fin a la fin dal temp d'emprova, è el relaschà definitivamain.

Art. 31 d. Nunsuccess dal temp d'emprova

¹ Sch'il giuvenil ch'è vegni relaschà cundiziunadamain commetta durant il temp d'emprova in crim u in delict u sch'el n'observa betg las directivas malgrà in'admoniziun formala e sch'ins sto perquai far quint ch'el commettia ulteriurs malfatgs, dispona l'autorità che giuditgescha il nov malfatg u, en cas d'ina cuntravenziun cunter las directivas, l'autorità executiva che l'entir chasti u il chasti restant vegnia exequi (represa da l'execuziun). L'execuziun parziala po vegnir concedida mo ina giada.

² Sche las premissas per ina detenziun nuncundiziunada èn ademplidas sin basa dal nov malfatg e sche quella coincidea cun in chasti restant ch'è daventà exequibel pervia da la revocaziun, reunescha l'autorità giuditganta ils dus chastis ad in chasti total en il senn da l'artitgel 34. Per quest chastis èn puspè applitgablas las reglas da la relaschada cundiziunada.

³ Sch'ins po, malgrà il nunsuccess dal temp d'emprova, far quint ch'il giuvenil na commettia pli nagins ulteriurs malfatgs, desista l'autorità giuditganta u, en cas d'ina cuntravenziun cunter las directivas, l'autorità executiva da reprinter l'execuziun. Ella po admonir il giuvenil e prolungar il temp d'emprova per maximalmain 1 onn. Sche la prolungaziun vegn ordinada pir suenter ch'il temp d'emprova è scadi, cumenza ella il di da l'ordinaziun.

⁴ La represa da l'execuziun na dastga betg pli vegnir ordinada, sch'i èn passads 2 onns dapi ch'il temp d'emprova è scadi.

⁵ Sch'il CP²⁹ è applitgabel per giuditgar il nov malfatg, applitgescha l'autorità giuditganta l'artitgel 89 CP areguard la revocaziun.

Art. 32 Coincidenza da mesiras da protecziun e da la detenziun

¹ Il piazzament preceda a l'execuziun d'ina detenziun pronunziada a medem temp u d'ina detenziun exequibla pervia d'ina revocaziun u pervia d'ina represa da l'execuziun.

² Sch'il piazzament vegn aboli, perquai ch'el ha cuntanschi sia finamira, na vegn la detenziun betg pli exequida.

²⁹ CS 311.0

³ Sch'il piazzament vegn abolì per in auter motiv, decida l'autorità giuditganta, sche e quant enavant che la detenziun sto anc vegnir exequida. En quest cas vegn messa a quint la restricziun da la libertad ch'è colliada cun il piazzament.

⁴ L'autorità giuditganta po suspender l'execuziun d'ina detenziun pronunziada a medem temp u d'ina detenziun exequibla pervia d'ina revocaziun u d'ina represa da l'execuziun a favur d'in tractament ambulat, d'ina assistenza persunala u d'ina surveglianza. En cas che questas mesiras da protecziun vegnan abolidas, valan ils alineas 2 e 3 tenor il senn.

Art. 33 Colliaziun da chastis

La prestaziun persunala tenor l'artitgel 23 alineas 2 e la detenziun pon vegnir colliadas cun ina multa.

Art. 34 Chasti total

¹ Sche l'autorità giuditganta sto giuditgar a medem temp plirs malfatgs dal giuvenil, po ella ubain colliar ils chastis tenor l'artitgel 33 u, sche las premissas per plirs chastis da medem gener èn ademplidas, reunir ils chastis ad in chasti total cun augmentar adequatamain il chasti dal malfatg il pli grev.

² Fixond il chasti total na dastgan ils singuls malfatgs betg quintar dapli che sch'els fissan vegnids giuditgads mintgin per sasez. Il chasti total na dastga betg surpassar il maximum legal d'in gener da chastis.

³ Ils alineas 1 e 2 valan er, sch'il giuvenil ha commess ils malfatgs per part avant e per part suenter la limita da vegliadetgna ch'è decisiva per pronunziar ina prestaziun persunala da fin 3 mais (art. 23 al. 3), ina multa (art. 24 al. 1) u ina detenziun (art. 25 al. 1 e 2).

Art. 35 Execuziun cundiziunada da chastis

¹ L'autorità giuditganta suspenda dal tuttatg u per part l'execuziun d'ina multa, d'ina prestaziun persunala u d'ina detenziun da maximalmain 30 mais, sch'in chasti nuncundiziunà na para betg dad esser necessari per impedir ch'il giuvenil commettia ulteriurs crims u delicts.

² Ils artitgels 29–31 valan tenor il senn per chastis suspendids. Sch'ina detenziun vegn suspendida mo per part, n'èn ils artitgels 28–31 betg applitgabels per la part exequibla.

4. chapitel Surannaziun

Art. 36 Surannaziun da la persecuziun penala

¹ La persecuziun penala surannescha en:

- a. 5 onns, sch'il dretg applitgabel per persunas creschidas prevesa in chastis da detenziun da passa 3 onns per il malfatg;

- b. 3 onns, sch'il dretg applitgabel per persunas creschidas prevesa in chasti da detenziun da fin 3 onns per il malfatg;
- c. 1 onn, sch'il dretg applitgabel per persunas creschidas prevesa in auter chasti per il malfatg.

² En cas da malfatgs tenor ils artitgels 111–113, 122, 189–191, 195 e 196 CP³⁰ che sa drizzan cunter in uffant sut 16 onns, dura la surannaziun da la persecuziun penala en mintga cas almain fin che la victima ha cumpleni il 25avel onn da vita. Quai vala er, sche tals malfatgs èn vegnids commess avant l'entrada en vigur da questa lescha e sche la persecuziun penala n'è betg anc surannada quel mument.

Art. 37 Surannaziun da l'execuziun

¹ Ils chastis suranneschan en:

- a. 4 onns, sch'igl è vegnida pronunziada ina detenziun da passa 6 mais;
- b. 2 onns, sch'igl è vegni pronunzià in auter chasti.

² L'execuziun da mintga chasti pronunzià tenor questa lescha finescha il pli tard, cur ch'il giuvenil sentenzià ha cumpleni il 25avel onn da vegliadetgna.

5. chapitel ...

Art. 38–43³¹

6. chapitel Disposiziuns finalas

1. secziun Midada dal dretg vertent

Art. 44

...³²

2. secziun Disposiziuns transitoricas

Art. 45 Uffants en la vegliadetgna tranter 7 e 10 onns

¹ Mesiras d'educaziun, tractaments spezials e chastis disciplinars, ch'èn vegnids ordinads tenor ils vegls artitgels 84, 85 u 87 CP³³ envers uffants che n'avevan betg anc

³⁰ CS **311.0**. Ussa: tenor ils art. 111–113, 122, 182, 189–191 e 195

³¹ Aboli tras la cifra 1 da l'aggiunta tar la Procedura penala per giuvenils dals 20 da mars 2009, en vigur dapi il 1. da schaner 2011 (CULF **2010** 1573; Fegl uffizial federal **2006** 1085, **2008** 3121)

³² Las midadas pon vegnir consultadas en la CULF **2006** 3545

³³ CULF **1971** 777

cumpleni il 10avel onn da vegliadetgna il mument ch'els han commess il malfatg, ma che n'èn betg vegnids exequids u vegnids exequids mo per part, na vegnan betg pli exequids suenter l'entrada en vigur da questa lescha.

² Sch'i dat indizis che l'uffant dovria agid spezial, infurmescha l'autorità executiva l'autorità tutelara³⁴ u il post spezialisà per l'agid a la giuventetgna designà tenor il dretg chantunal.

Art. 46 Execuziun da la detenziun

¹ Per giuvenils ch'eran vegnids sentenziads ad ina detenziun tenor il vegl artitgel 95 cifra 1 alinea 1 CP³⁵ èn applitgablus las suandantas disposiziuns da questa lescha:

- a. l'artitgel 26 davart l'execuziun da la detenziun en furma d'ina prestaziun persunala;
- b. l'artitgel 27 alinea 1 davart l'execuziun da la detenziun en furma da l'execuziun a dis u da la mesa-praschunia;
- c. l'artitgel 27 alinea 5 davart la designaziun d'ina persuna accumpagnanta;
- d. ils artitgels 28–31 davart la relaschada cundiziunada.

² Fin ch'ils chantuns han creà las instituziuns necessarias per exequir la detenziun tenor l'artitgel 27 da questa lescha (art. 48), resta applitgabel il vegl artitgel 95 cifra 3 alinea 1 CP³⁶. La detenziun sto vegnir exequida uschenavant sco pussaivel tenor l'artitgel 27 alineas 2–4 da questa lescha.

Art. 47 Ordinaziun ed execuziun da mesiras da protecziun

¹ Las disposiziuns davart las mesiras da protecziun (art. 10 e 12–20) èn applitgablus er, sch'in malfatg è vegnì commess u giuditgà avant l'entrada en vigur da questa lescha. Mesiras da protecziun ch'èn vegnidas ordinadas pervia da malfatgs ch'il giuvenil ha commess avant la cumplenida da ses 15avel onn da vegliadetgna ed avant l'entrada en vigur da questa lescha fineschan il pli tard, cur ch'il giuvenil ha cumpleni il 20avel onn da vegliadetgna.

² Tractaments spezialis en il senn dals vegls artitgels 85 e 92 CP³⁷ vegnan cuntinuads sco tractaments ambulants (art. 14) u sco piazzaments (art. 15). Sche las premissas per questas mesiras da protecziun n'èn betg ademplidas, infurmescha l'autorità executiva l'autorità civila chantunala cumpetenta.

³⁴ Dapi l'entrada en vigur da la LF dals 19 da december 2008 (protecziun da creschids, dretg da persunas e dretg dals uffants; CULF 2011 725) il 1. da schaner 2013: autorità per la protecziun d'uffants

³⁵ CULF 1971 777

³⁶ CULF 1971 777

³⁷ CULF 1971 777

Art. 48 Instituziuns per l'execuziun dal piazzament e da la detenziun

Fin il pli tard 10 onns suenter l'entrada en vigur da questa lescha creeschian ils chantuns las instituziuns necessarias per exequir il piazzament (art. 15) e la detenziun (art. 27).

3. secziun Referendum ed entrada en vigur

Art. 49

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Ella entra en vigur a medem temp sco las midadas dals 13 da december 2002³⁸ dal Cudesch penal e sco las midadas dals 21 da mars 2003³⁹ da la Lescha penala militar.

³ Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

Data da l'entrada en vigur: 1. da schaner 2007⁴⁰

³⁸ CULF **2006** 3459

³⁹ CULF **2006** 3389

⁴⁰ COCF dals 5 da fanadur 2006